

k zajištění jeho nároku jeví se býti vhodným a přiměřeným (§ 382 čís. 1 ex. ř.). V tomto případě jsou splněny podmínky pro povolení prozatímního opatření, neboť navrhovatel osvědčil nejen svůj nárok, nýbrž i, že jeho nárok jest ohrožen odpůrcovou činností, jenž, nešetře smluvního závazku, že nezařídí na Moravě podobného závodu na výrobu sodové vody, zahájil v H. pod svou dřívější firmou koncem roku 1923 výrobu a prodej sodovkářských výrobků a tuto živnost dosud provozuje. Odpůrce stěžovatelův přiznává tuto skutečnost a namítá jen, že tvrzené ujednání není pro něho platným a závazným. Jest tedy ohrožení navrhovatelova nároku osvědčeno, zvláště když obchodní konkurencí odpůrcovou mohl by býti připraven o své zákazníky, od nichž právě zdar jeho živnosti je závislý. Zbývá tedy jen rozhodnouti, který způsob prozatímního opatření jest za daného stavu věci k ochraně ohroženého nároku přiměřeným. Dle náhledu Nejvyššího soudu postačí v tomto případě zákaz dalšího provozu konkurenční živnosti odpůrcem, proti kterému, kdyby se nepodrobil, bylo by postupovati dle ustanovení §u 384 ex. ř. a použití obdobně ustanovení §§u 353—358 ex. ř. k vynucení zachování uloženého mu zákazu. Mylným jest právní názor rekursního soudu, že zákaz takový jest nepřipustným, neboť ani z doslovu ustanovení §u 382 čís. 5 ex. ř. nevyplývá, že zákaz lze povolit jen, když nárok ohroženého se týče hmotných věcí pod čís. 1 a 2 v §u 382 ex. ř. zmíněných, ježto zákon mluví v první větě všeobecně o zákazu škodlivých jednání a teprve v další větě, připojené spojkou »anebo« se zmiňuje o změnách, způsobených na věcech pod čís. 1 a 2 uvedených a v §u 381 pod čís. 1 ex. ř. připouští zákon prozatímní opatření, i když ohrožení nároku záleží jen ve změně dosavadního stavu. Další ohroženou stranou navržená opatření, totiž uzavřením a zapečetěním provozovny odpůrcovy a odebráním a správou jeho provozovacího zařízení, nepokládá Nejvyšší soud k zatímnímu zabezpečení ohroženého nároku za potřebná. Nelze ostatně ani přehlédnouti, že jde jen o prozatímní ochranu nároku, o němž dosud není ani rozhodnuto, zda jest vůbec po právu, z čehož plyne, že prozatímním opatřením nelze povolit vše to, čeho by mohl ohrožený dosíci exekucí na základě příznivého mu rozsudku.

Čís. 4156.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Vyloučení člena společenstva s r. o. působí již tím okamžikem, kdy se stalo; lze však stanovit ručení jeho a (odložiti výplatu podílu) i po určitou dobu po ukončení správního roku, v němž byl vyloučen.

(Rozh. ze dne 17. září 1924, R I 587/24.)

Rejstříkový soud vrátil společenstvu s r. o. opověď stanov k opravě mimo jiné též v ustanovení, jímž bylo určeno, že, byl-li člen vyloučen z družstva, přestává býti členem jeho ihned, avšak podíl jeho vyplatí se mu až po 3 letech, počítaje od skončení závodního roku, v němž se stalo jeho vyhoštění, po kterouž dobu tři let trvá jeho ručení.

Rekursní soud změnil usnesení prvního soudu v ten rozum, že vyloučil z něho onen poukaz. **Důvody:** V §§ 78 a 79 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., mluví se všeobecně o době ručení člena společenstva s ručením obmezeným, když přestal býti členem družstva, jakož i o době, kdy mu smí býti vyplaceno pohledávání ze společenstevního poměru. V příčině skončení poměru společenstevního pojednává § 7 cit. zákona o zvláštním případě, totiž (dobrovolném) vystoupení člena z družstva a stanoví, že se tak může státi pouze ve stanovené době před ukončením závodního roku, jehož uplynutím teprve poměr členský v takovém případě končí. Podobné ustanovení obsaženo i u družstev s neobmezeným ručením v §u 54 cit. zák. Od dobrovolného vystoupení člena dlužno však lišiti vyhostění (t. j. vyloučení v užším slova smyslu) člena po rozumu §u 5 čís. 4 cit. zák., které již dle svého pojmu, poněvadž tu jde o odstranění člena nehodného účastenství na družstvu, a poněvadž v tomto směru zákon časového obmezení, jako jest při vystoupení člena, nezná, působí již okamžikem vyhostění. Předložené stanovy v §u 3 čís. 3 a v posledním odstavci a § 5 lit. d) a v posledním odstavci, vyhovují ve příčině vyhostění (vyloučení člena v užším slova smyslu) těmto zákonným předpisům, ustanovující zejména v příčině vyhostěného člena ručení ještě po 3 roky po skončení závodního roku, v němž se vyhostění stalo, a připouštějící vyplacení pohledávky až po vypršení ručení.

Nevyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud správně rozlišuje mezi dobrovolným vystoupením a vyloučením člena družstva, jež rozeznává i § 5 čís. 4 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Prvý případ upravuje § 77 cit. zák., dle něhož společenstevní poměr může skončiti teprve po uplynutí závodního roku. Takového ustanovení pro případ vyloučení člena však zákon nemá, poněvadž již z pojmu a z účelu vyloučení člena, jehož další setrvání ve společenstvu mohlo by býti škodlivým, vychází, že musí působiti již okamžikem, kdy se stalo. Takovouto úpravu smlouvou připouští zákon v §u 5 čís. 4. Tomu nikterak není na závalu ustanovení §§ 78 a 79 cit. zák., jež určuje jen dobu ručení člena společenstva s ručením obmezeným, když přestal býti členem družstva, a dobu, kdy mu smí býti vyplaceno jeho pohledávání ze společenstevního poměru. Vyhovují tudíž stanovy zákonu, zvláště když i ručení vyloučeného člena v §u 5 stanov řádně jest upraveno.

Čís. 4157.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Bylo-li ve stanovách předepsáno, že ku změně stanov vyžaduje se přítomnosti dvou třetin členů, a, pak-li by této presence nebylo při zahájení valné hromady, že jest vyčkati uplynutí jedné hodiny, nestačí, že uplynula hodina od zahájení první valné hromady, v níž byly